

УДК 749.1:684

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРИЛАДІВ ПРИ ФОРМУВАННІ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ШКІЛ-ІНТЕРНАТІВ ДЛЯ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ ПО ЗОРУ

Студ. Н.О.Нопрієнко, гр. МГДі-18
Науковий керівник к.т.н., доц. О.О. Сафронова
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета: визначити вплив інноваційних приладів, призначених для підвищення комфортності дітей з вадами зору на дизайн інтер'єрів спеціалізованих шкіл-інтернатів.

Об'єкт дослідження – дизайн інтер'єру шкіл-інтернатів для дітей з інвалідністю по зору з використанням інноваційних технологій.

Предмет – класифікація і основні чинники впливу інноваційних приладів на дизайн інтер'єру, сучасні підходи до їх впровадження у дизайн-рішення шкіл-інтернатів для дітей з вадами зору.

Методи та засоби дослідження: системний аналіз світового досвіду впровадження інноваційних приладів у життя людей з інвалідністю по зору. Аналіз літературних джерел щодо заданої тематики дослідження, узагальнення знань.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. В роботі визначені основні прийоми інтеграції інноваційних приладів у житлові осередки шкіл-інтернатів для дітей з інвалідністю по зору на основі аналізу проектів закордонних дизайнерів. Практичне значення полягає у тому, що досліджено та розроблено класифікацію інноваційних приладів для покращення життя людей з вадами зору, а також запропоновані рекомендації щодо їх впровадження в дизайн інтер'єрів шкіл-інтернатів.

Результати дослідження. Тема підвищення комфортності умов проживання дітей з інвалідністю по зору у спеціалізованих школах-інтернатах України є досить актуальною. На сьогоднішній день у Києві налічується 26 будинків-інтернатів для дітей-інвалідів, два з яких - для сиріт. З них лише 3 спеціалізовані школи-інтернати для дітей з вадами зору (школа-інтернат № 4; № 5 та № 11).

Постійний розвиток інноваційних технологій спонукає дизайнерів створювати нові, сучасні форми у дизайні інтер'єру, які мають змогу покращити умови проживання людей за допомогою використання сучасних розробок. Впровадження інноваційних спеціалізованих приладів в інтер'єри шкіл-інтернатів для дітей з інвалідністю по зору має на меті завдання вдосконалення умов проживання дітей як з практичної, так і з естетичної точки зору.

Згідно з нормативними документами ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти»; ДБН В.2.2-18:2007. «Заклади соціального захисту населення» та ДБН В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення», поверховість будинків шкіл-інтернатів для дітей з вадами зору не повинна перевищувати 2 поверхи. Навчально-житлові та загальношкільні приміщення, в залежності від їх призначення, слід розташовувати в самостійних блоках. Навчально-житлові блоки не допускаються проектувати прохідними, вони повинні бути ізольовані від приміщень, що є джерелами шуму, пилу, запаху, і мати зручні зв'язки з загальношкільними приміщеннями та навколишньою ділянкою.

Згідно з існуючими проектами та проектами, що розробляються, інноваційні прилади, які сприяють полегшенню життя людей з інвалідністю по зору можна поділити наступним чином:

- Інноваційні прилади пов'язані з орієнтацією та пересуванням у просторі: сканування простору (GPS-навігатори); звукові сигнали (як зовнішні, так і індивідуальні); фактурне покриття підлоги з використанням новітніх технологій; світлові ефекти (підсвітка, блимання), що дають змогу змінювати колір та настрій приміщення в цілому.

- Прилади, що допомагають вивчати світ: звукові прилади (ті, що озвучують будь-що); сенсорні прилади (електронні книги); спеціалізовані ігри (переносні та стаціонарні).
- Прилади, що полегшують буденне життя: механічні (тарілки для людей з вадами зору); автоматичні (світло, що само вмикається).

Зважаючи на представлену класифікацію, можна виділити ті прилади, використання яких впливає на дизайн інтер'єру приміщення, де вони застосовуються: фактурне покриття підлоги, світлові та кольорові ефекти. Менш помітний вплив має спеціалізований посуд, для якого рекомендується розробляти певний дизайн меблів, що вимагає й особливого дизайну інтер'єру приміщення в цілому.

Для загальної орієнтації у школі, де головною функцією є переміщення людини у просторі, на підлозі доцільним є використання фактурного покриття, наприклад, фірми «Emco» [4]. Дана технологія надає дітям можливість оминати певні перешкоди, що з'являються на їх шляху під час пересування стінами закладу. Використання різного покриття підлоги також сприятиме зонувannya різних за призначенням приміщень та дасть змогу втілити у життя багато цікавих дизайн-рішень. Завдяки різноманітному типу покриття підлоги, можливо розділити потоки людей. Зазвичай даний принцип використовується для того, щоб люди, які входять до кімнати не пересікалися з тими, хто з неї виходить. Відчуваючи зміну фактурного малюнку або типу покриття підлоги, дитина з інвалідністю по зору розуміє яким шляхом краще дійти до необхідного місця, не зачепивши при цьому інших учнів. А використання різного кольору цих покриттів значно впливає на дизайн-рішення інтер'єру приміщення. Для полегшення орієнтації слабозорих дітей у житловому осередку використовують також кольорові/світлові акценти на дверях та перешкодах. В той же час, кольорові та світлові ефекти на стінах створюють неповторний, цікавий дизайн, що важливий не лише для дітей, які проживають у закладі, а й для персоналу, який там працює.

Житлова одиниця школи-інтернату – великий простір, що вміщує в себе практично всі необхідні для життя зони, тобто є багатозадачним: задача орієнтації у просторі є головною, проте не менш важливими є освітня задача і вдосконалення буденності дітей з вадами зору. Важливим фактором при розробці дизайн-рішення для подібних приміщень є забезпечення освітлення, як штучного, так і денного. Акцентні плями на площинах, що мають привертати увагу учнів, грають також велику роль у дизайнерському рішення кімнати.

Висновки. Інноваційні прилади здатні значно полегшити буденне життя будь-якої людини. Окрім цього, дані прилади значно впливають на дизайн інтер'єру приміщень: вдосконалюється та стає значно цікавішим рішення підлоги та стін, змінюються методи освітлення, впроваджуються яскраві кольори. Зважаючи на те, що спектр дій даних приладів не обмежується лише внутрішнім простором, їх можна використовувати й при проектуванні навколишнього середовища.

Ключові слова. інноваційні прилади, технології, пристрій, дизайн, приміщення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Bourne R.R.A., Flaxman S.R., Braithwaite T., Cicinelli M.V., Das A., Jonas J.B., et al.; Vision Loss Expert Group. Magnitude, temporal trends, and projections of the global prevalence of blindness and distance and near vision impairment: a systematic review and meta-analysis. *Lancet Glob Health*. 2017.
2. White Cane Laws for States. American Council of the Blind (2016).
3. Кулагин Ю.А. Восприятие средств наглядности учащимися школы слепых, 1972.
4. Офіційний сайт компанії «Emco». Електронний ресурс: <https://www.emco-bau.com/ru/kompetencii/produkty/vkhodnye-reshetki/taktilnaja-sistema-orientirovanija.htm>
5. Порушення зору і сліпота//розділ «Сліпота»//сайт Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я.